

Jiří Dlouhý se narodil 13. listopadu 1957 v Praze na Starém Městě. Zde žil se svými rodiči, dvěma mladšími sourozenci a prarodiči z matčiny strany až do své druhé třídy, než jeho rodina získala družstevní byt na Pankráci.

Už odmalička ho ovlivňoval životní příběh jeho dědečka Františka Dlouhého, který byl odborářem v odborech KOVO v Plzni a členem Národní socialistické strany, kde mimo jiné spolupracoval i s Miladou Horákovou. V roce 1948 se však ocitl v nelibosti nového režimu, nejspíše kvůli tomu, že na sjezdu odborů nehlasoval pro jejich sjednocení. Byl tedy zatčen a zprvu odsouzen na doživotí, nakonec však strávil ve vězení necelých deset let a byl propuštěn. Avšak odbornou práci už nikdy vykonávat nemohl.

Ve třetí třídě začal Jiří chodit na jazykovou školu, kde ho už tehdy více zajímaly přírodovědné předměty jako matematika, fyzika nebo zeměpis. Když byl po dokončení páté třídy osudného 21. srpna 1968 na chatě v Prosečnici, kde s rodinou trávil většinu léta, začala invaze vojsk Varšavské smlouvy. Tehdy šel zrovna na nákup do malého vesnického krámků, kde ho překvapila fronta skládající se zhruba ze sta lidí. Vůbec nevěděl, co se děje, jelikož před ním doma rodiče o režimu příliš nemluvili. Stál tedy zmateně před obchodem a slyšel, jak se kolem něho lidé baví o jakýchsi vojácích a o tom, že je Sovětská armáda v Praze. Tehdy mu jakožto desetiletému chlapci běželo hlavou: "A co tady ta Sovětská armáda dělá, proč tu je?". To už za ním ale k obchodu doběhla jeho maminka, která se z rádia dozvěděla, co se děje, a vše mu vysvětlila. Na tento zážitek, kdy se o všem dozvěděl, vzpomíná se slovy: "Byla to pro mne vlastně taková léčba šokem". Také si vybavuje, jak jeho tříletá sestra v té době chodila po lese a zpívala Kaťušu.

Po základní škole pokračoval ve studiu na gymnáziu Wilhelma Piecka, kde vychodil matematicko-fyzikální třídu. Právě v této době objevil akce pro středoškoláky pořádané Karlovou univerzitou. Jezdilo se na vodu, letní tábory nebo lyžařské zájezdy. Za čas se stal dokonce i organizátorem těchto aktivit a při vysoké škole elektrotechnické se začal stýkat s lidmi z hnutí Brontosaurus, s nimiž jezdil na mnoho dobrovolnických akcí. Později, v 80. letech, dokončil školu, získal práci ve fyzikálním ústavu, absolvoval vojnu a seznámil se se svou ženou. V té době začal s jedním členem z oddělení, kde pracoval, spolupřátat vodácké tábory pro mládež. Když ale jeho přítel nečekaně emigroval, převzal tábory přímo pan Dlouhý a vede je dodnes. Jak sám říká, právě i tyto akce prohloubily jeho vztah k přírodě.

Co se týče 80. let, vzpomíná na to, jak prožíval rok 1989. V té době probíhaly i jiné demonstrace, než ty spojené se Sametovou revolucí. Bylo to i několik shromáždění spojených s životním prostředím. Například dvě za záchranu Stromovky, jichž se pan Dlouhý účastnil. Kromě nich byl dříve třeba také na demonstraci proti stavbě přehrady Gabčíkovo na československé straně.

Samozřejmě ale nechyběl ani na protestech 17. listopadu. Onoho večera se se svou ženou vydal na Národní třídu: "Přišli jsme tam, tu byla bota, tu kabát a říkali jsme si, co se asi tak stalo. Byl to takovej hrůzný pocit". Když zahlédli příjíždějící autobus, ze kterého vyskákaly červené barety, neváhali a raději utekli. Po 17. listopadu se účastnili dalších demonstrací spojených se Sametovou revolucí.

Další významný zlom v životě pana Dlouhého nastal v roce 1990, kdy se od technického zaměření vydal právě na dráhu ekologie a ochrany přírody. Tou dobou jeho žena začala pracovat v biologickém ústavu, kde zrovna vznikl federální výbor pro životní prostředí. V jeho čele byl Josef Vavroušek, který chtěl v roce 1991 uspořádat celoevropskou konferenci ministrů životního prostředí Environment for Europe v Dobříši. Tento nápad se zprvu nedočkal velkého úspěchu, a jelikož měl pan Dlouhý zkušenosti s pořádáním konferencí, rozhodl se, že si vezme neplacené volno a s organizací pomůže. Tehdy se organizační výbor skládal pouze z pana Dlouhého, jeho ženy, Josefa Vavrouška, jednoho doktora a sekretářky. Nakonec se jim však v tomto složení podařilo uspořádat úspěšnou konferenci, kam se dostavili i dva prezidenti. Z této konference vzpomíná na jeden úsměvný moment, kdy pro všechny v rámci konference bylo zařízeno ubytování, jenomže jednoho zúčastněného z pobaltských zemí nenapadlo s něčím takovým počítat, a tak přespal v lese ve svém žigulíku.

Později přišel Josef Vavroušek s myšlenkou, že by chtěl založit odbornou společnost, která by se zabývala nejen životním prostředím, ale i trvale udržitelným rozvojem. Tehdy mu začal pan Dlouhý, zatím především organizačně, pomáhat. Nakonec z Vavrouškovy myšlenky vznikla Společnost pro trvale udržitelný rozvoj, kde je teď pan Dlouhý předsedou. Později se svou ženou nastoupili do tehdy vznikajícího Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy, kde oba pracují dodnes.

Pan Dlouhý je držitelem Ceny Josefa Vavrouška, kterou v roce 2020 získal za dlouhodobý přínos pro životní prostředí.

Ema Kubečková, Jáchym Korselt, Štěpa Jevič, Marta Přechková